

Hidradenitis suppurativa

Gáspár Krisztián

Bőrgyógyászati Allergológia Tanszék, DE ÁOK

Bőrgyógyászati Tanszék, DE ÁOK

Hidradenitis suppurativa

- **Krónikus, gyulladássos, rekurráló, súlyos életminőség romlással (fájdalom) kísért folliculáris bőrbetegség**
- **Fájdalmas, mélyen ülő, gyulladt csomók, sipolyok, abscessusok, hegek az apokrin mirigyekben gazdag testtájakon (hónalji, lágyék, anogenitális régiók)**

Epidemiológia

- Aluldiagnosztizált betegség!
- Prevalencia: 0,4-4% (~<1%)
- Incidencia: 6/100 ezer (növekvő tendencia)
- Férfi:nő = 1:3
- Betegek kora a betegség megjelenésekor: ~22 év (pubertás után kezdődik)
- Családi eredet a betegek 1/3-ban

Diagnózis felállítása

Alapvetően **klinikai diagnózis**, mely **három fő tényezőn** alapszik:

1. Típusos lokalizációk
2. Típusos léziók
3. Krónikus lefolyás, relapszusokkal (**> 2x / 6 hónap**)

Másodlagos kritériumok:

- Pozitív családi anamnézis
- Negatív mikrobiológiai lelet vagy normál flóra

Típusos lokalizációk és léziók

- **Leggyakoribb lokalizációk:**

- Hónalj
- Lágyék

- **Kevésbé gyakori lokalizációk:**

- Emlőtáj (infra- és intermammális)
- Parianális & perineális (gáttájék)

- Egyéb ritka lokalizációk :

- Fül mögött
- Szemhéj
- Külső hallójárat
- Tarkótáj
- Deréktáj, köldök

- **Szubkután elhelyezkedő, érzékeny, fájdalmas, erythemás csomó**, ezzel összefüggésben viszketés

- A csomók beolvadásával mélyen ülő **fluktuáló tályog** alakul ki, mely felrepedve zöldes-sárgás, bűzös váladékot ürít.

- A tályogokat subcután (labirintusszerűen) összekötő **szinuszjáratok** valamint a felszínre szájadzó nedvedző **fisztulák** képződnek

- A másodlagos sebgyógyulás révén **hegek** maradnak vissza

Az **emlőtáji** lokalizáció **nőknél**, a **perianális & perineális** lokalizáció **férfiaknál** jellemzőbb!

3. Krónikus lefolyás relapszusokkal

- Recidivák gyakorisága > 2x/6 hónap
- Kevés adat a progresszióról (milyen betegek, milyen gyorsan)

Betegségteher (VAS, DLQI)

- **Késleltetett diagnózis**
- **Inadekvát terápia** (pl. incisio)
- Fájdalom, odor, elszigeteltség, fizikai akadályoztatás

Súlyossági mutatók

- Hurley-féle stádiumbeosztás
- Sartorius-skála, módosított Sartorius-skálák
- HS PGA pontszám (orvos általános értékelése)
- HSSI (HS súlyossági index)
- HiSCR
- IHS4

Klinikai súlyosság (Hurley)

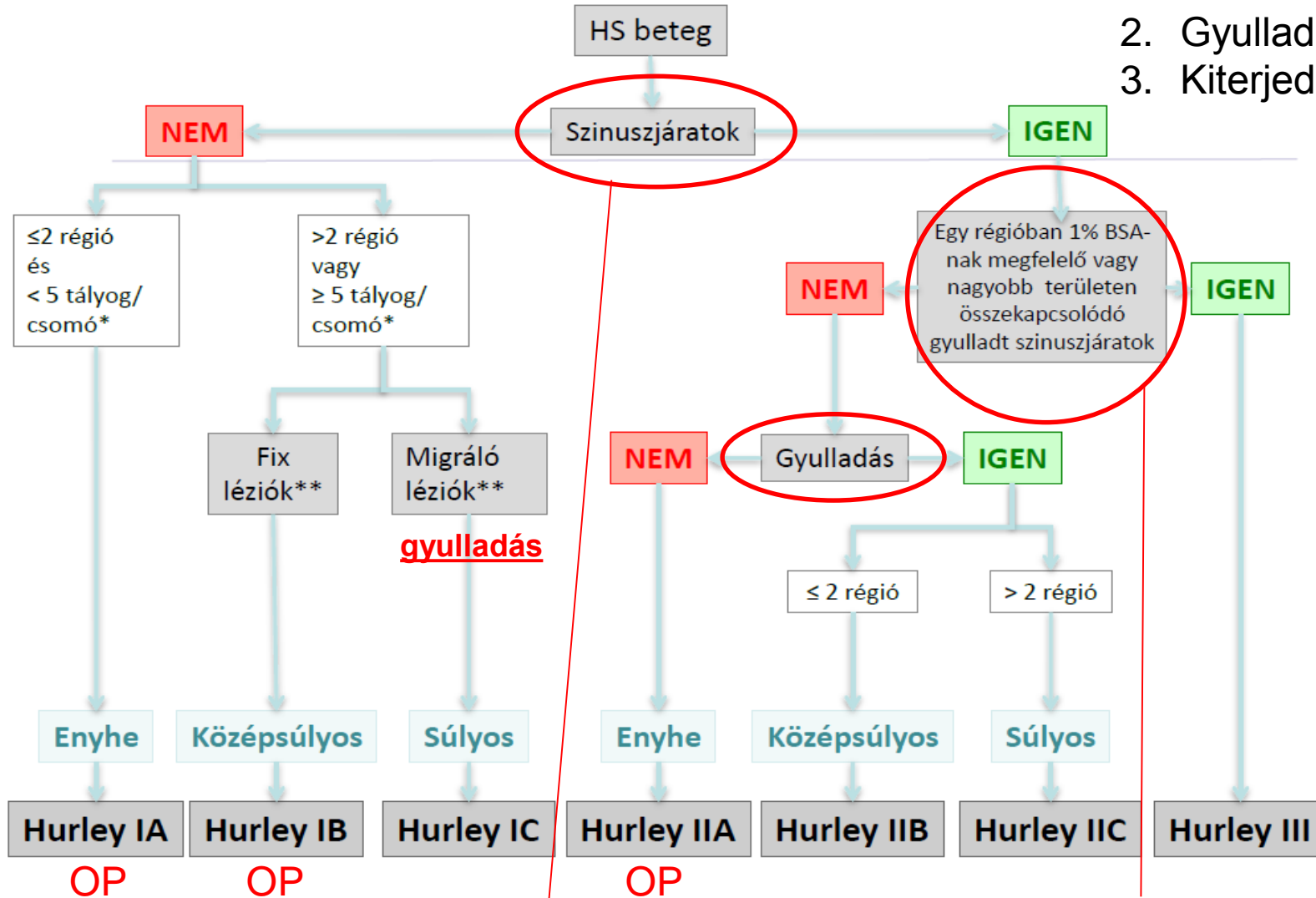
- I. stádium: Egy vagy több különálló **csomó/tályog** sipolyképződés és/vagy **hegesedés nélkül.**
- II. stádium: Visszatérő (kiújuló), **különálló tályogok sipolyképződéssel és/vagy hegesedéssel.**
- III. stádium: **Diffúz, egybeolvadó** /tályogokok, többszörös kapcsolódó sinusjáratokkal/sipolyképződéssel és áthidaló hegekkel, melyek mozgáskorlátozottságot, ízületi kontraktúrát okoznak.

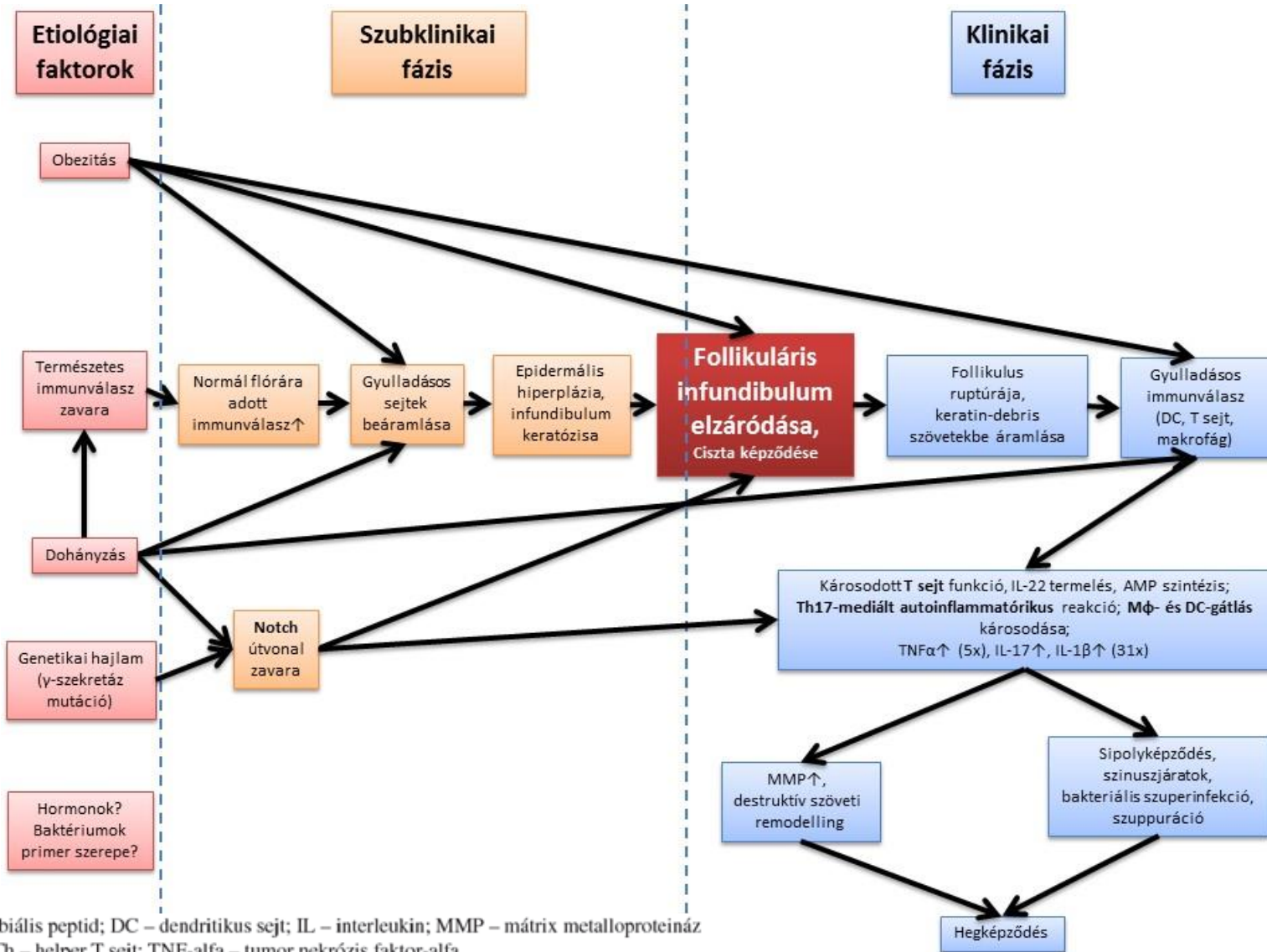
Módosított Hurley

- 3-lépcsős megközelítés:
1. Szinuszjáratok
  2. Gyulladás
  3. Kiterjedés

Feltételezett pathofiziológia

Leggyakoribb ko-morbiditások

Metabolikus szindróma

oKardiometabolikus elváltozások

Immunmediált gyulladásos kórképek

oGyulladásos bélbetegség (főleg **Crohn-betegség**)

oSpondyloarthritis (szeronegatív)

Folikuláris hiperkeratózissal járó szindrómák

oAcne tetrad és komponensei

Acne szindrómák (autoinflammatorikus betegségek)

oSAPHO, PASH, PAPA, PAPASH, PASS

Neopláziák

oElszarusodó laphámrák

Pszichés terhek

oFájdalom, életminőség, depresszió, stigmatizáció

Metabolikus szindróma és HS

Kórházi eset-kontroll tanulmány: 80 HS-beteg valamint 100 életkor és nem szerint illesztett kontrollszemély bevonásával:

Metabolikus szindróma **előfordulása szignifikánsan gyakoribb** volt HS betegek körében mint a kontrolloknál (40,0% vs. 13,0%, OR: **4,46**; 95% CI: 2,02–9,96; $p < 0,001$)

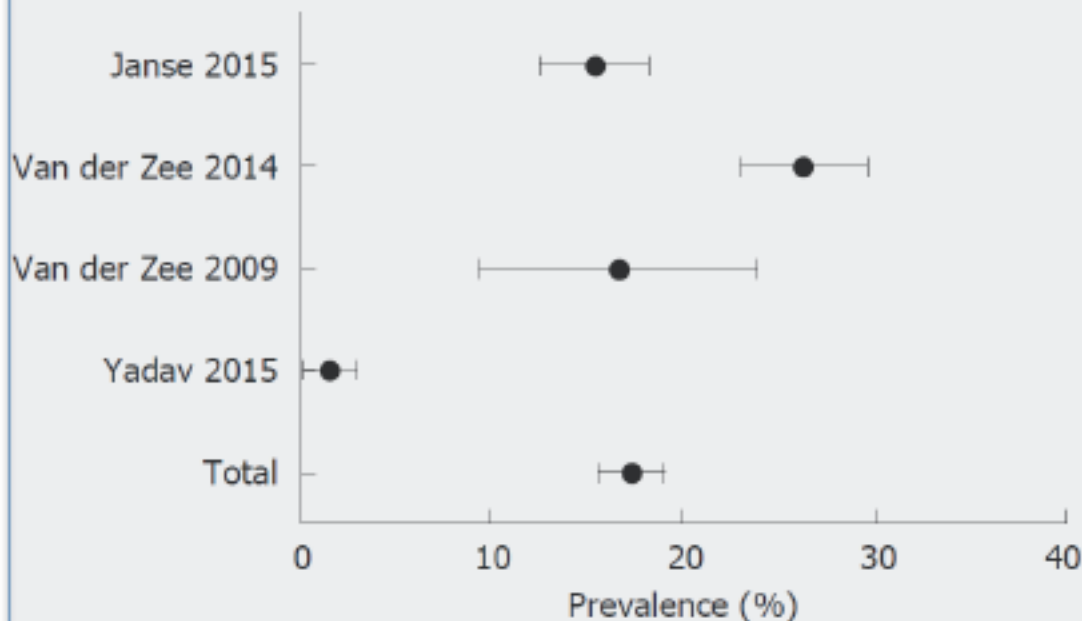
Az egyes **komponensek** is csaknem mind szignifikánsan gyakrabban fordultak elő HS-betegeknél

- Centrális elhízás (OR: **5.88**)
- Hipertrigliceridémia (OR: **2.24**)
- Alacsony HDL-koleszterin (OR: **4.56**)
- Hiperglikémia (OR: **4.09**)

Crohn szindróma és HS

HS prevalenciája Crohn-betegségben

- **Crohn-betegek 17%-a mutatta HS klinikai jeleit is** 4 vizsgálat metaanalízise alapján
- A Crohn-betegség dignóziisa többnyire megelőzi a HS felismerését (átlag 3,5 évvel)
- Számos hasonlóság mutatkozik a két kórkép között

Terápia célja

- Az **akut** panaszok (fájdalom, gyulladás) csökkentése
- **Recidívák** megelőzése és tartós gyulladásgátlás
- **Komorbiditások** felismerése és kezelése

Lehetőségek:

konzervatív terápia (helyi, szisztémás)

sebészi kezelés

adjuváns kezelés (testsúly, dohányzás, higiénia, fájdalom, ruházat, psziché)

Korai diagnózis – korai terápia!

Az idejében indított **adekvát kezelés** alkalmazásával **elkerülhető az életminőség súlyos és irreverzibilis károsodása**

Konzervatív terápia lehetőségei

Terápia szintje		Terápia	Dózis	Időtartam	Stádium	Evidencia szint	Ajánlás szint	
Elsővonalbeli	Lokális antibiotikum	Klindamicin oldat és gél (1%)	napi 2x	3 hónap	Hurley I. és II.	IIb	B lehetséges	
	Szisztémás antibiotikum	Tetraciklin	2x500 mg	4 hónap	Hurley I. és II.	IIb	B	
		Klindamicin és Rifampicin	2x300 mg és 1x600mg vagy 2x300mg	10 hét	Hurley II.	III	C	
	Biológiai terápia	Adalimumab	0. hét 160 mg, 2. hét 80 mg, majd hetente 40mg	16 hét	Hurley II. és III.	Ib	A	
Másodvonalbeli	Biológiai terápia	Infliximab	5 mg/ttkg 0., 2., 6. hét, majd nyolchetente	12 hét	Hurley II. és III.	Ib/IIa	B	
	Retinoid	Acitretin	0,25-0,88 mg/ttkg	min. 2 hónap	Hurley I. és II.	III	C	
	Cink	Cink-glükonát	90mg	3 hónap	Hurley I. és II.	III	C	
	Rezorcin	Rezorcin krém 10-15%	napi 2x	nincs korlát	Hurley I. és II.	III	C	
	Szteroid	Intralézionális szteroid	5-10 mg/ml	2-6 hetente	bármely st.	IV	D	
		Szisztémás szteroid	0,5-0,7 mg/ttkg	max. pár hét	Hurley II és III.	IV	D	
Harmadvonalbeli	Antibiotikum	Dapson	25-200 mg	0,5-48 hó	Hurley I. és II.	IV	D	
	Kalcineuringátlók	Ciklosporin	2-6 mg/ttkg	6 hét-17 hó	Hurley II és III.	IV	D	
	Retinoid	Isotretinoin	0,5-1,2 mg/ttkg	4-12 hónap	Hurley I.	IV	D	
	Alkaloid	Kolhicin	2x0,5 mg	4 hónap	Hurley I. és II.	IV	D	
	Neurotoxin	Botulinum toxin	40-250 U	alkalmanként	Hurley I. és II.	IV	D	
	Hormonkezelés		Finasterid	1x5mg	2-12 hét	Hurley I. és II.	IV	D
			Ciproteron-acetát/ösztrógen	50µg/50mg	nincs korlát	Hurley I. és II.	IV	D
		Etinilösztadiol-ciproteron /etinilösztadiol-norgesztrel	50µg/500µg	nincs korlátozva	Hurley I. és II.	IV	D	

Sebészi lehetőségek

Sebészi kezelés **abszolút indikációi:**

- Szinuszjáratok
- Harmonika-szerű hegek
- Kontrakturás hegek
- Mutiláló HS
- Malignitás gyanúja

Minor sebészeti beavatkozások:

- Incisio & drainage
- Excisio + primer sebzárás
- Deroofing, „STEEP” technika + másodlagos sebgyógyulás
- cryoterápia,
- NPWT/VAC, „Internal Vacuum-Assisted”

Major sebészeti beavatkozások:

- széles/radikális kimetszés
- sebzárási technikák
  - primer sebzárás
  - lebenyplasztika (lokális bőrlebenyek, musculocutan lebenyek, nyeles vagy szabadlebenyek)
  - bőr graftok (fél vagy teljes vastag bőrátültetés)
  - per secundam sebgyógyulás

Összefoglalás

- **Krónikus gyulladáso**s bőrbetegség (hullámzó lefolyás) funkcióvesztéssel, **szervkárosodással**.
- Jelentős **életminőség romlással** jár.
- A **genetikai hajlam** és **környezeti tényezők (obesitás, dohányzás)** jelentős szerepe a kórkép manifesztációjában.
- Patogenezise **tisztázatlan**, ugyanakkor széles körben elfogadott, hogy a **folliculus elzáródása az elsődleges**, és az apokrin mirigyek gyulladása következményes.
- Kezelés: **korai adekvát terápia!** Összetett terápia (helyi és szisztémás konzervatív + sebészi + adjuváns). Ko-morbiditások felismerése, menedzselése. **Multidiszciplináris csapat.**